A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (ötödik tanács)

2016. június 9.*

„Előzetes döntéshozatal — Büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködés — Tolmácsoláshoz és fordításhoz való jog — 2010/64/EU irányelv — Hatály — A »büntetőeljárás« fogalma — Valamely tagállam által előírt, más tagállam bírósága által büntetőügyben hozott határozat elismerésére és az e bíróság által hozott büntetőítéletnek a tagállam bűnügyi nyilvántartásába való felvételére irányuló eljárás — E határozat lefordításának díja — 2009/315/IB kerethatározat — 2009/316/IB határozat”

A C-25/15. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Budapest Környéki Törvényszék (Magyarország) a Bírósághoz 2015. január 21-én érkezett, 2015. január 5-i határozatával terjesztett elő az előtte

**Balogh István** ellen folytatott büntetőeljárásban,

A BÍRÓSÁG (ötödik tanács),

tagjai: J. L. da Cruz Vilaça tanácselnök, A. Tizzano, a Bíróság elnökhelyettese, az ötödik tanács bírájaként eljárva (előadó), F. Biltgen, A. Borg Barthet és M. Berger bírák,

főtanácsnok: Y. Bot,

hivatalvezető: Illéssy I. tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2015. december 9-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– a magyar kormány képviseletében Fehér M. Z., Koós G. és Bóra M., meghatalmazotti minőségben,

– az osztrák kormány képviseletében G. Eberhard, F. Zeder és B. Trefil, meghatalmazotti minőségben,

– az Európai Bizottság képviseletében Sipos A. és R. Troosters, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2016. január 20-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

* Az eljárás nyelve: magyar.

## Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a büntetőeljárás során igénybe vehető tolmácsoláshoz és fordításhoz való jogról szóló, 2010. október 20-i 2010/64/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2010. L 280., 1. o.) 1. cikke (1) bekezdésének értelmezésére irányul.

2 Ezt a kérelmet a Budapest Környéki Törvényszék előtt valamely más tagállam bírósága által hozott, Balogh I.-nal szemben bűncselekmény elkövetése miatt szabadságvesztés-büntetést kiszabó, valamint őt az eljárás költségeinek viselésére kötelező, jogerős ítélet érvényének Magyarországon történő elismerése iránt folyamatban lévő eljárásban terjesztették elő.

## Jogi háttér

*Az uniós jog*

A 2009/315/IB kerethatározat

3 A bűnügyi nyilvántartásból származó információk tagállamok közötti cseréjének megszervezéséről és azok tartalmáról szóló, 2009. február 26-i 2009/315/IB tanácsi kerethatározat (HL 2009. L 93., 23. o.) (2), (3), (5) és (17) preambulumbekezdése az alábbiakat mondja ki:

„(2) 2000. november 29-én a Tanács […] olyan intézkedési programot fogadott el, amelynek célja a határozatok kölcsönös elismerése elvének a büntetőügyek során való érvényesítése […]. E kerethatározat hozzájárul a program 3. intézkedésében meghatározott célok eléréséhez […].

(3) A kölcsönös bűnügyi jogsegélyről készített első értékelés végső jelentése […] felszólította a tagállamokat, hogy a kölcsönös jogsegély megkönnyítése érdekében – szükség esetén egységes formanyomtatványok használatával – egyszerűsítsék a dokumentumok államok közötti továbbításának eljárásait.

[…]

(5) A bűnügyi nyilvántartásban szereplő információk tagállamok közötti cseréjének javítása érdekében minden, e céllal létrehozott projekt üdvözlendő […]. [A] tapasztalat[…] igazolta az ítéletekre vonatkozó információk tagállamok közötti kölcsönös cseréje további előtérbe helyezésének fontosságát.

[…]

(17) […] A kölcsönös megértés javítását szolgálja egy olyan »egységes európai formátum« létrehozása, amely egységes, elektronikus és az automatikus fordítást megkönnyítő formában teszi lehetővé az információcserét. […]”

4 Az e kerethatározat célját meghatározó 1. cikke értelmében:

„E kerethatározat célja:

a) azon módszerek meghatározása, amelyek szerint az a tagállam, amelyben egy másik tagállam állampolgárával szemben ítéletet hoztak (a továbbiakban: az ítélethozatal szerinti tagállam), az ítélettel kapcsolatos információt továbbítja az elítélt személy állampolgársága szerinti tagállamnak (a továbbiakban: a személy állampolgársága szerinti tagállam);

b) a személy állampolgársága szerinti tagállam ezen információk megőrzésével kapcsolatos kötelezettségének meghatározása, valamint azon módszerek megállapítása, amelyeket e tagállamnak be kell tartania a bűnügyi nyilvántartásból származó információkra irányuló megkeresés megválaszolásakor;

c) az e kerethatározat, valamint a 11. cikk (4) bekezdésében említett későbbi határozat alapján az ítéletekkel kapcsolatos információk tagállamok közötti cseréjét szolgáló számítógépes rendszer megalkotását és fejlesztését lehetővé tevő keret megállapítása.”

5 Az említett kerethatározat „Az ítélethozatal szerinti tagállam kötelezettségei” címet viselő 4. cikke a következőképpen rendelkezik:

„[…]

(2) Az ítélethozatal szerinti tagállam központi hatósága a lehető legkorábban tájékoztatja a többi tagállam központi hatóságait az említett tagállamok állampolgáraival szemben a területén hozott, a bűnügyi nyilvántartásba felvételre került ítéletekről.

[…]

(3) A bűnügyi nyilvántartásban szereplő információk későbbi módosítására vagy törlésére vonatkozó információt az ítélethozatal szerinti tagállam központi hatósága haladéktalanul továbbítja a személy állampolgársága szerinti tagállam központi hatóságának.

(4) A (2) és (3) bekezdés értelmében információkat szolgáltató tagállam a személy állampolgársága szerinti tagállam központi hatóságának – ez utóbbi kérésére egyedi esetben – megküldi az ítéletek és későbbi intézkedések egy példányát, valamint minden egyéb lényeges információt annak érdekében, hogy az megvizsgálhassa bármilyen nemzeti szintű intézkedés szükségességét.”

6 A 2009/315 kerethatározat „Az állampolgárság szerinti tagállam kötelezettségei” című 5. cikkének (1) bekezdése kimondja:

„A személy állampolgársága szerinti tagállam központi hatósága a 11. cikk (1) és (2) bekezdésével összhangban, ismételt továbbítás céljából, megőriz valamennyi, a 4. cikk (2) és (3) bekezdése alapján hozzá továbbított információt.”

7 E kerethatározat „Formátum, valamint az ítéletekre vonatkozó információcsere megszervezésének és megkönnyítésének egyéb módjai” címet viselő 11. cikke a következőket írja elő:

„(1) A 4. cikk (2) és (3) bekezdésének megfelelő információtovábbítás esetén az ítélethozatal szerinti tagállam központi hatósága a következő információkat továbbítja:

a) azon információk, amelyeket mindig továbbítani kell […] (kötelező információk):
   i. az elítélt személyre vonatkozó információk (teljes név, születési idő, születési hely […] nem, állampolgárság és – adott esetben – előző név/nevek);
   ii. az ítélet jellegére vonatkozó információk (az ítélet dátuma, a bíróság megnevezése, a határozat jogerőre emelkedésének időpontja);
   iii. az ítélet alapjául szolgáló bűncselekményre vonatkozó információk ([a] bűncselekmény elkövetésének időpontja, a bűncselekmény megnevezése vagy jogi minősítése, valamint az alkalmazandó jogi rendelkezésekre történő hivatkozás); valamint
   iv. az ítélet tartalmára vonatkozó információk, így az ítéletet, valamint a kiegészítő büntetéseket, biztonsági intézkedéseket és a büntetés-végrehajtást módosító későbbi határozatokat is;

b) azon információk, amelyeket a bűnügyi nyilvántartásba való bejegyzéskor kell továbbítani (nem kötelező információk):
   i. az elítélt személy szüleinek neve;
   ii. az ítélet ügyiratszámára vonatkozó információ;
   iii. a bűncselekmény elkövetési helyére vonatkozó információ; és
   iv. az ítéletből fakadó eltiltásokra vonatkozó információ;

c) azon információk, amelyeket csak akkor kell továbbítani a központi hatóságnak, ha azok rendelkezésre állnak (kiegészítő információk):
   i. az elítélt személy személyazonosító száma […];
   ii. ujjlenyomat, amelyet az adott személytől vettek; és
   iii. adott esetben álnév és/vagy felvett név/nevek.

A központi hatóság a bűnügyi nyilvántartásba felvett egyéb információkat is továbbíthat az ítéletekkel kapcsolatban.

(2) A személy állampolgársága szerinti központi hatóságnak [helyesen: állampolgársága szerinti tagállam központi hatóságának] valamennyi, az 5. cikk (1) bekezdésének megfelelően kapott és az (1) bekezdés a) és b) pontjában felsorolt típusú információt tárolnia kell a 7. cikknek megfelelő ismételt továbbítás céljából. Ugyanezen célból az említett központi hatóság tárolhatja az (1) bekezdés c) pontjában és a második albekezdésben felsorolt típusú információkat.

(3) […]

Az e cikk (7) bekezdésében megállapított határidő lejártát követően a tagállamok központi hatóságai elektronikus úton, egységes formátumban adják át egymásnak ezeket az információkat.

(4) A (3) bekezdésben említett formátumot, valamint a tagállamok központi hatóságai közötti, ítéletekkel kapcsolatos információcsere megszervezésének és megkönnyítésének egyéb módjait […] a Tanács állapítja meg.

Az ilyen egyéb módok magukban foglalják:

a) valamennyi olyan mód meghatározását, amely megkönnyítheti a továbbított információk megértését és automatikus lefordítását;

[…]”

A 2009/316/IB határozat

8 A 2009/315/IB kerethatározat 11. cikke alkalmazásában az Európai Bűnügyi Nyilvántartási Információs Rendszer (ECRIS) létrehozásáról szóló, 2009. április 6-i 2009/316/IB határozat (HL 2009. L 93., 33. o.) (2), (6) és (12) preambulumbekezdése értelmében:

„(2) Az Európa Tanácsnak a kölcsönös bűnügyi jogsegélyről szóló, 1959. április 20-i egyezménye alapján jelenleg nem cserélődnek hatékonyan a tagállamok állampolgáraira más tagállamokban kiszabott ítéletekre vonatkozó információk. Ennélfogva szükség van az ilyen információcsere hatékonyabb és hozzáférhetőbb eljárásaira európai uniós szinten.

[…]

(6) E határozat célja a [2009/315] kerethatározat végrehajtása annak érdekében, hogy megalkossa és fejlessze az ítéletekkel kapcsolatos információk tagállamok közötti cseréjét szolgáló informatikai rendszert. […] Egységes formátumot kell […] kialakítani, amely lehetővé teszi az információk egységes, elektronikus és az automatikus fordítást megkönnyítő formában történő cseréjét, valamint létrehozza a tagállamok központi hatóságai közötti, ítéletekkel kapcsolatos elektronikus információcsere megszervezésének és megkönnyítésének bármely egyéb módját.

[…]

(12) A bűncselekmények és szankciók, valamint intézkedések kategóriáit tartalmazó, e határozatban található referenciatáblázatoknak elő kell segíteniük az automatizált fordítást, és lehetővé kell tenniük a kódrendszer alkalmazásával továbbított adatok kölcsönös megértését. […]”

9 A 2009/316 határozat célját meghatározó 1. cikke értelmében:

„E határozat létrehozza az Európai Bűnügyi Nyilvántartási Információs Rendszert (ECRIS).

E határozat létrehozza továbbá a bűnügyi nyilvántartásból származó információk elektronikus úton történő cseréje egységes formátumának elemeit, különösen az ítélet alapjául szolgáló bűncselekményre vonatkozó információk és az ítéletek tartalmára vonatkozó információk tekintetében […].”

10 E határozat „Európai Bűnügyi Nyilvántartási Információs Rendszer (ECRIS)” című 3. cikkének (1) bekezdésében az alábbiakat írja elő:

„Az ECRIS decentralizált információtechnológiai rendszer, amely az egyes tagállamok bűnügyi nyilvántartási adatbázisain alapul, és a következő elemek alkotják:

a) […] összeköttetést biztosító szoftver, amely lehetővé teszi a tagállamok bűnügyi nyilvántartási adatbázisai közötti információcserét;

[…].”

11 Az említett határozat „Az információtovábbítás formátuma” címet viselő 4. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) A [2009/315] kerethatározat 4. cikkének (2)–(4) bekezdése és 7. cikke szerint továbbított információban a bűncselekmény megnevezésével és jogi minősítésével, valamint az alkalmazandó jogi rendelkezéssel kapcsolatosan a tagállamoknak a továbbított információban szereplő minden egyes bűncselekményre vonatkozóan meg kell adniuk az A. mellékletben található, bűncselekményeket felsoroló táblázat megfelelő kódját. […]

A tagállamok a megvalósítás szintjét és az elkövetői minőséget, valamint – amennyiben alkalmazható – a büntetőjogi felelősséget kizáró vagy korlátozó okokat vagy a visszaesést illetően rendelkezésre álló információkat is nyújthatnak.

(2) A [2009/315] kerethatározat 4. cikkének (2) és (3) bekezdése és 7. cikke szerint továbbított információban az ítélet tartalmával, beleértve a büntetéssel, valamint bármely mellékbüntetéssel, biztonsági intézkedésekkel és a büntetés végrehajtását módosító lehetséges későbbi határozatokkal kapcsolatosan a tagállamoknak a továbbított információban szereplő minden egyes szankcióra vagy intézkedésre vonatkozóan meg kell adniuk a megfelelő alkategória kódját, a B. melléklet szankciókat és intézkedéseket felsoroló táblázata alapján. […]

A tagállamok a megvalósítás szintjét és az elkövetői minőséget, valamint – amennyiben alkalmazható – a büntetőjogi felelősséget kizáró vagy korlátozó okokat vagy a visszaesést illetően rendelkezésre álló információkat is nyújthatnak. […]”

A 2010/64 irányelv

12 A 2010/64 irányelv (14), (17) és (22) preambulumbekezdése kimondja:

„(14) Az [emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló, 1950. november 4-én Rómában aláírt európai egyezménynek] az Emberi Jogok Európai Bíróságának ítélkezési gyakorlatában értelmezett 6. cikke tartalmazza a tolmácsolás és fordítás igénybevételéhez való jogot azok számára, akik nem beszélik vagy nem értik az eljárás nyelvét. Ezen irányelv elősegíti e jogok gyakorlati alkalmazását. E célból ezen irányelv biztosítani kívánja a gyanúsítottak vagy a vádlottak tolmácsoláshoz és fordításhoz való jogát a büntetőeljárás során, a tisztességes eljáráshoz való joguk biztosítása érdekében.

[…]

(17) Ezen irányelvnek biztosítania kell a költségmentes és kielégítő nyelvi segítségnyújtást, lehetővé téve a büntetőeljárás nyelvét nem beszélő vagy nem értő gyanúsítottak vagy vádlottak számára a védelemhez való joguk teljes körű gyakorlását, továbbá védenie kell a tisztességes eljárást.

[…]

(22) Ezen irányelv értelmében a tolmácsolást és fordítást a gyanúsítottak vagy a vádlottak anyanyelvén vagy bármely más olyan nyelven kell biztosítani, amelyet beszélnek vagy értenek, annak érdekében, hogy védelemhez való jogukat teljeskörűen gyakorolhassák, valamint a tisztességes eljárás garantált legyen.”

13 Ezen irányelv „Tárgy és hatály” című 1. cikkének (1) és (2) bekezdése így rendelkezik:

„(1) Ezen irányelv a büntetőeljárás és az európai elfogatóparancs végrehajtására irányuló eljárás során igénybe vehető tolmácsoláshoz és fordításhoz való jogra vonatkozó szabályokat állapít meg.

(2) Az (1) bekezdésben említett jog a személyekre attól az időponttól kezdve alkalmazandó, hogy a hatáskörrel rendelkező tagállami hatóságok – hivatalos értesítés útján vagy egyéb módon – a tudomásukra hozzák, hogy bűncselekmény elkövetésével gyanúsítják vagy vádolják őket, egészen a büntetőeljárás befejezéséig, azaz annak végső megállapításáig, hogy elkövették-e a bűncselekményt, beleértve adott esetben a büntetéskiszabást és a fellebbezés elbírálását is.”

14 Az említett irányelv 3. cikkének (1) és (2) bekezdése a következőképpen szól:

„(1) A tagállamok biztosítják, hogy a büntetőeljárás nyelvét nem értő gyanúsítottak vagy vádlottak észszerű időn belül megkapják mindazon iratok írásbeli fordítását, amelyek lényegesek annak biztosításához, hogy képesek legyenek gyakorolni védelemhez való jogukat, továbbá a tisztességes eljárás garantálásához.

(2) A lényeges iratok közé tartoznak a szabadságelvonásról szóló határozatok, a vád, illetőleg a vádirat, és bármely ítélet.”

15 Ugyanezen irányelv 4. cikke így rendelkezik:

„A tagállamok az eljárás kimenetelétől függetlenül fedezik a […] 3. cikk alkalmazásából származó […] fordítási költségeket.”

*A magyar jog*

16 A nemzetközi bűnügyi jogsegélyről szóló 1996. évi XXXVIII. törvény 46. §-ának (1a) bekezdése kimondja, hogy a külföldi ítélet érvényének elismerésére irányuló különleges eljárás lefolytatására annak a törvényszéknek van hatásköre és illetékessége, amelynek területén a terhelt lakó- vagy tartózkodási helye található. E törvény 46. §-ának (3) bekezdése értelmében az alkalmazandó eljárásra a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) olyan különleges eljárásokról szóló általános szabályai vonatkoznak, mint az alapügybeli eljárások.

17 A Be. 9. §-ának (1) bekezdése kimondja, hogy a büntetőeljárás nyelve a magyar.

18 A Be. 339. §-ának (1) bekezdése értelmében az állam viseli azt a költséget, amelyet a terheltnek nem kell viselnie. Az említett törvény 338. §-ának (1) bekezdése szerint a bíróság a terheltet a bűnügyi költség viselésére kötelezi, ha őt bűnösnek mondja ki, vagy szabálysértés elkövetéséért a felelősségét megállapítja.

19 A Be. 555. §-a (2) bekezdésének j) pontja előírja, hogy a különleges eljárások során a bűnügyi költséget a terhelt viseli, amennyiben az alapügyben a bűnügyi költség megfizetésére kötelezték.

**Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés**

20 A 2014. május 13-án kelt és 2014. október 8-án jogerőre emelkedett ítéletével a Landesgericht Eisenstadt (kismartoni tartományi bíróság, Ausztria) Balogh I. magyar állampolgárt üzletszerű, súlyos betöréses lopás miatt négy év, hat hónap szabadságvesztés-büntetésre ítélte, és kötelezte az eljárás költségeinek viselésére. A hatáskörrel rendelkező osztrák hatóságok értesítették az Igazságügyi Minisztérium (Magyarország) Nemzetközi Büntetőjogi Osztályát (a továbbiakban: Büntetőjogi Osztály) ezen ítélet tartalmáról, amelyet aztán annak kérelmére meg is küldtek számára.

21 A Büntetőjogi Osztály az említett ítéletet a nemzetközi bűnügyi jogsegélyről szóló – a jelen ítélet 16. pontjában említett – törvényben meghatározott különleges eljárásnak megfelelően a kérdést előterjesztő bírósághoz mint az ezen ítélet érvényének elismerésére hatáskörrel rendelkező bírósághoz továbbította. Ezen különleges eljárásnak, amely nem jár sem a tényállás sem az elítélt büntetőjogi felelősségének újbóli értékelésével, sem újabb elítélést nem jelent, egyetlen célja valamely külföldi bíróság ítéletének elismerése, amely folytán az olyanná válik, mintha magyar bíróság hozta volna, és e célból elengedhetetlen.

22 Mivel a kérdéses ítéletet német nyelven hozták meg, a kérdést előterjesztő bíróságnak kell az említett különleges eljárás alapján biztosítani annak az eljárás nyelvére való fordítását, amely jelen esetben a magyar.

23 Többek között a nemzetközi bűnügyi jogsegélyről szóló törvény 46. §-ának (3) bekezdése értelmében az érintett eljárásra alkalmazandó Be. 555. §-a (2) bekezdésének j) pontja, valamint e törvény 338. §-ának (1) bekezdése értelmében a különleges eljáráshoz kapcsolódó bűnügyi költséget az viseli, akit az alapügyben a bűnügyi költség viselésére köteleztek.

24 Az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik azonban, hogy az alapeljárásban szóban forgó különleges eljárással kapcsolatos költségek viselését illetően Magyarországon két, egymástól eltérő bírósági gyakorlat alakult ki.

25 Így egyrészt egyes magyar bíróságok megállapították, hogy a fordítás ingyenességét előíró 2010/64 irányelv kizárja a magyar jog különleges rendelkezéseinek alkalmazását, amelyek helyett így a Be. 9. §-ának általános rendelkezése alkalmazandó, amely szerint a magyar állampolgár terheltnek jogában áll az anyanyelvét használni. Ebből az következik, hogy a külföldi határozat lefordításának költségét e törvény 339. §-ának (1) pontja értelmében az államnak kell viselnie.

26 Másrészt más magyar bíróságok úgy vélték, hogy a főeljárás, amely a terhelt büntetőjogi felelősségét megállapító ítélettel zárult, eltér a járulékos jellegű különleges eljárástól, amely ezen ítélet érvényének magyarországi elismerésére irányul. Következésképpen, noha a terheltnek a főeljárás keretében költségmentes nyelvi segítségnyújtásban kell részesülnie, amennyiben nem ismeri ezen eljárás lefolytatásának nyelvét, nem ugyanez a helyzet áll fenn a másodlagos eljárás keretében a külföldi bíróság által hozott ítéletnek az e különleges eljárás nyelvére való fordítása esetén, amely nyelvet az érintett személy ismeri, mivel erre a fordításra ez utóbbi eljárás érdekében, nem pedig az elítélt jogainak védelme céljából volt szükség.

27 Ilyen körülmények között a Budapest Környéki Törvényszék úgy határozott, hogy felfüggeszti az eljárást, és az alábbi kérdést terjeszti a Bíróság elé előzetes döntéshozatalra:

„A […] 2010/64/EU európai parlament[i] és […] tanács[i] irányelv 1. cikkének (1) bekezdése szerinti »[e]zen irányelv a büntetőeljárás és az európai elfogatóparancs végrehajtására irányuló eljárás során igénybe vehető tolmácsoláshoz és fordításhoz való jogra vonatkozó szabályokat állapít meg« megfogalmazás alatt érteni kell-e azt is, hogy a magyar bíróságnak a különleges eljárás (a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény XXIX. fejezet[e]) során is alkalmazni[a] kell ezen irányelvet, vagyis a magyar jog szerinti különleges eljárás beleértendő-e a »büntetőeljárás« kitételbe, vagy e kitételbe csak az az eljárás értendő, amely lezárul a terhelt büntetőjogi felelősségéről való jogerős döntéssel?”

## Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésről

28 Elöljáróban emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint a Bíróság annak érdekében, hogy az előzetes döntéshozatalra kérdést előterjesztő bíróságnak hasznos választ adjon, figyelembe vehet olyan uniós jogi normákat, amelyekre a nemzeti bíróság kérdésében nem hivatkozott. Ezenkívül, adott esetben a Bíróságnak át kell fogalmaznia a feltett kérdéseket (lásd különösen: 2014. március 13-i SICES és társai ítélet, C-155/13, EU:C:2014:145, 23. pont; 2015. február 11-i Marktgemeinde Straßwalchen és társai ítélet, C-531/13, EU:C:2015:79, 37. pont).

29 Márpedig amint azt az osztrák kormány és az Európai Bizottság észrevételében kiemelte, az alapeljárásbeli helyzet a 2009/315 kerethatározat és a 2009/316 határozat hatálya alá tartozhat.

30 Az ügy irataiból kitűnik ugyanis egyrészt, hogy az alapügyben a hatáskörrel rendelkező osztrák hatóságok a Landesgericht Eisenstadt (kismartoni tartományi bíróság) által Balogh I.-nal szemben meghozott büntetőítéletről a 2009/315 kerethatározat 4. cikkének (2) bekezdése értelmében a 2009/316 határozat által bevezetett ECRIS-en keresztül tájékoztatták a Büntetőjogi Osztályt, annak érdekében, hogy Magyarország az így megküldött információkat e kerethatározat 5. cikkének (1) bekezdése alapján megőrizze.

31 Másrészt a Büntetőjogi Osztály kérte az említett hatóságoktól az e bíróság által meghozott ítélet megküldését, és miután megkapta tőlük, az alapeljárásban szóban forgó különleges eljárásnak megfelelően továbbította azt a Budapest Környéki Törvényszékhez az ítélet magyarországi

elismerésének, valamint az említett büntetőítéletnek a magyar bűnügyi nyilvántartásba való felvétele érdekében. Az alkalmazandó nemzeti jog értelmében ugyanis ezen eljárás lefolytatása e célból elkerülhetetlen.

32 Márpedig a 2009/315 kerethatározat 1. cikke értelmében annak célja pontosan az, hogy különösen azon módszereket határozza meg, melyek szerint az ítélethozatal szerinti tagállam az állampolgárság szerinti tagállamnak az ezen tagállam általi megőrzés céljából továbbítja az ez utóbbi tagállam állampolgárával szemben a területén hozott, az ítélethozatal szerinti tagállam bűnügyi nyilvántartásába felvételre került büntetőítéletekkel kapcsolatos információkat. Ezenkívül a 2009/316 határozat 1. cikke értelmében annak célja az, hogy előírja ezen információk tagállamok közötti cseréje egységes formátumának elemeit.

33 E feltételek mellett ahhoz, hogy a kérdést előterjesztő bíróság számára hasznos választ lehessen adni, nem csak a 2010/64 irányelvet, hanem a 2009/315 kerethatározatot, valamint a 2009/316 határozatot is figyelembe kell venni, és a feltett kérdést a fentieknek megfelelően kell átfogalmazni.

34 Következésképpen a feltett kérdés úgy értendő, hogy az lényegében arra keresi a választ, hogy a 2010/64 irányelvet, a 2009/315 kerethatározatot és a 2009/316 határozatot úgy kell-e értelmezni, hogy azokkal ellentétes az olyan nemzeti szabályozás alkalmazása, amely valamely más tagállam bírósága által hozott, valamely személyt bűncselekmény elkövetése miatt elítélő jogerős határozatnak a nemzeti bíróság általi elismerésére vonatkozó olyan különleges eljárást vezet be, mint az alapeljárásban szóban forgó különleges eljárás, amely szabályozás többek között azt írja elő, hogy e határozat fordításának költségei ezen eljárás keretében e személyt terhelik.

35 E kérdés megválaszolása érdekében emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint valamely uniós jogi rendelkezés értelmezéséhez nemcsak annak szövegét, hanem összefüggéseit, és annak a szabályozásnak a célkitűzéseit is figyelembe kell venni, amelynek az részét képezi (lásd különösen: Rosselle-ítélet, C-65/14, EU:C:2015:339, 43. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

*A 2010/64 irányelv*

36 Az 2010/64 irányelv értelmezését illetően elsőként ki kell emelni, hogy ezen irányelv az 1. cikkének (1) bekezdése értelmében a büntetőeljárás és az európai elfogatóparancs végrehajtására irányuló eljárás során igénybe vehető tolmácsoláshoz és fordításhoz való jogra vonatkozó szabályokat állapít meg. Az említett irányelv 1. cikkének (2) bekezdéséből kitűnik, hogy e jog az érintett személyre attól az időponttól kezdve alkalmazandó, hogy a hatáskörrel rendelkező tagállami hatóságok a tudomására hozzák, hogy bűncselekmény elkövetésével gyanúsítják vagy vádolják őt, egészen a büntetőeljárás befejezéséig, azaz annak végső megállapításáig, hogy elkövette-e a bűncselekményt, ide értve adott esetben a büntetéskiszabást és a fellebbezés elbírálását is.

37 Márpedig az olyan különleges eljárás, mint amilyenről az alapeljárásban szó van, amely valamely más tagállam bírósága által hozott bírósági határozat elismerésére irányul, fogalmilag csak annak a végleges – adott esetben e bíróság általi elítélést követő – meghatározása után folytatható le, hogy a gyanúsított vagy a vádlott elkövette-e a bűncselekményt.

38 Másodszor ki kell emelni, hogy – amint azt többek között a 2010/64 irányelv (14), (17) és (22a) preambulumbekezdései kimondják – ezen irányelv célja, hogy biztosítsa az eljárás nyelvét nem beszélő vagy nem értő gyanúsítottak vagy vádlottak számára a tolmácsoláshoz és fordításhoz való jogot, megkönnyítve e jog gyakorlását annak biztosítása érdekében, hogy e személyek tisztességes eljárásban részesüljenek. Ennek megfelelően ezen irányelv 3. cikkének (1) és (2) bekezdése azt írja elő, hogy a tagállamok biztosítják, hogy e személyek észszerű időn belül megkapják mindazon iratok

– többek között a velük kapcsolatban meghozott ítélet – írásbeli fordítását, amelyek lényegesek annak biztosításához, hogy képesek legyenek gyakorolni védelemhez való jogukat, továbbá a tisztességes eljárás garantálásához.

39 Márpedig az osztrák kormány által a Bíróság előtti tárgyalás során adott magyarázatokból kitűnik, hogy Balogh I. megkapta a Landesgericht Eisenstadt (kismartoni tartományi bíróság) ítéletének fordítását, amelyet 2015 augusztusában közöltek vele. E körülmények között az alapeljárásban szóban forgó, ezen ítélet magyarországi elismerésére, valamint a büntetőítéletnek a magyar bűnügyi nyilvántartásba való felvételére irányuló különleges eljárás keretében az említett ítélet új fordítása nem volt szükséges Balogh I. védelemhez való és hatékony bírói jogvédelemhez való jogának érvényesítéséhez, és így az a 2010/64 irányelv által követett célkitűzések szempontjából nem volt indokolt.

40 A fenti megfontolások összességéből következik, hogy a 2010/64 irányelv nem alkalmazható az olyan különleges eljárásra, mint amilyenről az alapeljárásban szó van.

*A 2009/315 kerethatározat és a 2009/316 határozat*

41 A 2009/315 kerethatározat és a 2009/316 határozat értelmezését illetően e kerethatározat 4., 5. és 11. cikkének, valamint e határozat 3. és 4. cikkének tartalmára kell utalni.

42 A 2009/315 kerethatározat 4. cikke (2) bekezdésének első albekezdése előírja, hogy az ítélethozatal szerinti tagállam központi hatósága a lehető legkorábban tájékoztatja a többi tagállam központi hatóságait a területén ezen tagállamok állampolgáraival szemben hozott, az ítélethozatal szerinti tagállam bűnügyi nyilvántartásába felvett ítéletekről. E kerethatározat 5. cikkének (1) bekezdése és 11. cikkének (2) bekezdése pontosítja, hogy a személy állampolgársága szerinti tagállam központi hatóságának valamennyi ilyen módon kapott információt meg kell őriznie.

43 Az ítélethozatal szerinti tagállam által a személy állampolgársága szerinti tagállamnak megküldendő információk listáját az említett kerethatározat 11. cikkének (1) bekezdése tartalmazza, amely egyáltalán nem említi az elsőként említett tagállam bírósága által meghozott határozatot.

44 Ezenkívül a 2009/315 kerethatározat 11. cikkének (3) bekezdése értelmében ezeket az információkat a tagállamok elektronikus úton, egységes formátumban adják át egymásnak. E tekintetben a 2009/316 határozat 3. és 4. cikke pontosítja, hogy a tagállamok központi hatóságai a bűncselekmény megnevezésével és jogi minősítésével, valamint az ítélet tartalmával kapcsolatos információkat – a továbbított információkban szereplő minden egyes bűncselekményre és szankcióra vonatkozó megfelelő kód formájában – az ECRIS-en keresztül adják át egymásnak.

45 Kétségtelen, hogy a 2009/315 kerethatározat 4. cikkének (4) bekezdése előírja, hogy az ítélethozatal szerinti tagállam a személy állampolgársága szerinti tagállam központi hatóságának – ez utóbbi kérésére, egyedi esetben – megküldi az ítéletek és későbbi intézkedések egy példányát, valamint minden egyéb lényeges információt annak érdekében, hogy az megvizsgálhassa bármilyen nemzeti szintű intézkedés szükségességét.

46 Ugyanakkor mind e rendelkezés szövegéből, mind az említett 4. cikk egészének rendszeréből, valamint az említett kerethatározat 11. cikkének (1) bekezdéséből az tűnik ki, hogy a büntetőjogi felelősséget megállapító határozatnak a személy állampolgársága szerinti tagállam központi hatósága számára történő továbbítására csak akkor kerül sor, ha a különleges körülmények azt megkívánják, és az nem követelhető meg szisztematikusan az említett büntetőítéletnek ezen tagállam bűnügyi nyilvántartásába való felvétele érdekében.

47 Márpedig a magyar kormány által a Bíróság előtti tárgyalás során felhozott pontosításokból kitűnik, hogy az alapeljárásban szóban forgó különleges eljárást szisztematikusan alkalmazzák, és a jelen ügyben semmilyen különös körülmény nem igazolja ezen eljárásnak a Landesgericht Eisenstadt (kismartoni tartományi bíróság) által Balogh I.-nal szemben meghozott ítélet elismerésére való alkalmazását és – ennek keretében – ezen ítélet továbbításának kérelmezését. Következésképpen e kérelem nem igazolható a 2009/315 kerethatározat 4. cikkének (4) bekezdése alapján.

48 A fentiekből az következik, hogy a 2009/315 kerethatározat és a 2009/316 határozat értelmében az ítélethozatal szerinti tagállam bírósága által meghozott büntetőítéletnek a személy állampolgársága szerinti tagállam központi hatósága általi bűnügyi nyilvántartásba való felvételének közvetlenül az e büntetőítéletekre vonatkozó információknak – az ECRIS-en keresztül – kód formájában történő, ez utóbbi állam központi hatósága általi továbbítása alapján kell megtörténnie.

49 E feltételek mellett e bejegyzés nem függhet az említett büntetőítéletek bíróság általi elismerésére vonatkozó olyan eljárás előzetes lefolytatásától, mint amilyen az alapeljárásban szóban forgó különleges eljárás, attól pedig még kevésbé, hogy a büntetőítéletet továbbítják-e elismerés céljából a terhelt állampolgársága szerinti tagállamnak.

50 Az ilyen az értelmezést a 2009/315 kerethatározat és a 2009/316 határozat által követett célkitűzések is alátámasztják.

51 Ugyanis többek között e kerethatározat (2), (3), (5) és (17) preambulumbekezdéséből, valamint e határozat (2), (6) és (12) preambulumbekezdéséből kitűnik, hogy az említett kerethatározat és határozat által bevezetett információcsere-rendszer célja – annak érdekében, hogy a megkönnyítse a kölcsönös bűnügyi jogsegélyt és biztosítsa a büntetőügyekben hozott határozatok kölcsönös elismerését – a dokumentumok tagállamok közötti továbbítására vonatkozó eljárások egyszerűsítése, a bűnügyi nyilvántartásból származó információk e tagállamok közötti cseréjének javítása és észszerűsítése, és ezen információcsere hatékonyságának növelése olyan egységes európai formátum létrehozásán keresztül, amely formanyomtatványok és kódok segítségével egységes, elektronikus, érthető és az automatikus fordítást megkönnyítő formában teszi lehetővé ezen információk cseréjét.

52 Így, amint a főtanácsnok indítványának 63. pontjában rámutatott, a 2009/315 kerethatározat és a 2009/316 határozat a különböző uniós tagállamokban meghozott büntetőítéletekkel kapcsolatos információk cseréjére irányuló gyors és hatékony rendszert kíván kialakítani.

53 Márpedig a más tagállamok bíróságai által meghozott büntetőítéletek elismerésére irányuló, e büntetőítéletek bűnügyi nyilvántartásba való felvételét megelőző olyan eljárás, mint amilyenről az alapeljárásban szó van, amely ezenkívül e határozatok átadását és fordítását is feltételezi, e bejegyzést erőteljesen hátráltathatja, megbonyolíthatja a tagállamok közötti információcserét, megfoszthatja hatékonyságától a 2009/316 határozat által előírt automatizált fordítási mechanizmust, és ezáltal veszélyeztetheti a 2009/315 kerethatározat és e határozat által követett célkitűzések megvalósulását.

54 Ezenkívül és általánosabban az ilyen eljárás a 2009/315 kerethatározat és a 2009/316 határozat jogalapját képező EK 31. cikket felváltó EUMSZ 82. cikk (1) bekezdésében előírt, a büntetőügyekben hozott bírósági ítéletek és határozatok kölcsönös elismerésének elvébe ütközik. Ezen elvvel ellentétes ugyanis, hogy a valamely tagállam bíróságai által hozott határozatok valamely más tagállam általi elismerésének az legyen a feltétele, hogy ez utóbbi tagállamban olyan erre irányuló eljárást kelljen lefolytatni, mint amilyen az alapeljárásban szóban forgó különleges eljárás.

55 A fentiek összességéből az következik, hogy a 2009/315 kerethatározattal és a 2009/316 határozattal ellentétes az olyan nemzeti szabályozás alkalmazása, amely valamely más tagállam bírósága által hozott ítélet elismerésére vonatkozó olyan különleges eljárást vezet be, mint az alapeljárásban szóban forgó különleges eljárás.

56 A fenti megfontolásokra tekintettel az előterjesztett kérdést a következőképpen kell megválaszolni:

– a 2010/64 irányelv 1. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy ezen irányelv nem alkalmazandó arra a különleges nemzeti eljárásra, amely valamely más tagállam bírósága által hozott, valamely személyt bűncselekmény elkövetése miatt elítélő jogerős bírósági határozatnak a nemzeti bíróság általi elismerésére irányul;

– a 2009/315 kerethatározatot és a 2009/316 határozatot úgy kell értelmezni, hogy azokkal ellentétes az ilyen különleges eljárást bevezető nemzeti szabályozás alkalmazása.

**A költségekről**

57 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (ötödik tanács) a következőképpen határozott:

**A büntetőeljárás során igénybe vehető tolmácsoláshoz és fordításhoz való jogról szóló, 2010. október 20-i 2010/64/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 1. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy ezen irányelv nem alkalmazandó arra a különleges nemzeti eljárásra, amely valamely más tagállam bírósága által hozott, valamely személyt bűncselekmény elkövetése miatt elítélő jogerős bírósági határozatnak a nemzeti bíróság általi elismerésére irányul.**

**A bűnügyi nyilvántartásból származó információk tagállamok közötti cseréjének megszervezéséről és azok tartalmáról szóló, 2009. február 26-i 2009/315/IB tanácsi kerethatározatot, valamint a 2009/315/IB kerethatározat 11. cikke alkalmazásában az Európai Bűnügyi Nyilvántartási Információs Rendszer (ECRIS) létrehozásáról szóló, 2009. április 6-i 2009/316/IB tanácsi határozatot úgy kell értelmezni, hogy azokkal ellentétes az ilyen különleges eljárást bevezető nemzeti szabályozás alkalmazása.**

Aláírások